08/02/2023

Bucuria creştinilor rugători, harnici şi darnici – Sinteza activităților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2022 (Text integral)

În timpul ședinței anuale a Consiliului Național Bisericesc din 07 februarie 2023, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a prezentat raportul-sinteză privind activitățile din Patriarhia Română în 2022 intitulat „Bucuria creştinilor rugători, harnici şi darnici”.

Bucuria creştinilor rugători, harnici şi darnici – Sinteza activităților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2022
Activitatea internă şi externă a Bisericii Ortodoxe Române în anul 2022, proclamat în Patriarhia Română drept Anul omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului și Anul comemorativ al Sfinților isihaști Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț, este sintetizată şi prezentată din punct de vedere pastoral-liturgic şi administrativ, cultural-misionar şi social-filantropic.

I. ACTIVITATEA PASTORAL–LITURGICĂ ŞI ADMINISTRATIVĂ

Activitatea administrativ-bisericească, sacramental-liturgică, pastoral-misionară și cultural-educațională desfășurată de către toți ierarhii, membri ai Sfântului Sinod, a însumat, în anul 2022: 6.128 Sfinte Liturghii; 5.068 Sfinte Taine, dintre care 759 hirotonii de preoți și diaconi pentru parohii și mănăstiri; 255 sfințiri de biserici noi și 290 resfințiri de biserici restaurate; 5.698 ierurgii și slujiri misionare; 159 sfințiri și inaugurări de așezăminte eclesiale noi și 41 resfințiri de așezăminte eclesiale restaurate sau reparate; 9.163 vizite pastorale în parohii/filii, mănăstiri/schituri, școli teologice, așezăminte sociale și medicale; 591 prezidări conferințe preoțești pastoral-misionare și administrative; 68 prezidări de sinaxe monahale eparhiale și mitropolitane; 534 vizite canonice efectuate de Patriarhul României și de ceilalți membri ai Sfântului Sinod; 573 participări și susțineri de comunicări la conferințe, simpozioane, seminarii (în țară – 485 și în străinătate – 88); 25.057 primiri oficiale și audiențe acordate, precum și 8.234 zile activitate de teren desfășurată de către membrii Sfântului Sinod.

Dintre evenimentele importante din viața Bisericii Ortodoxe Române, în anul 2022, din punct de vedere pastoral-liturgic, amintim:

concretizarea, la nivelul fiecărei eparhii şi al instituțiilor componente, inclusiv al celor de învățământ teologic, a celor două teme, omagială și comemorativă, amintite mai sus, prin diverse manifestări religioase, culturale, științifice, educative şi pastoral-misionare;
sărbătorirea a 163 de ani de la Unirea Principatelor Țara Românească și Moldova, la Patriarhia Română (luni, 24 ianuarie 2022);
proclamarea canonizării Sfintei Cuvioase Teofana Basarab, prima monahie de origine română cunoscută după nume, în ziua hramului istoric al Catedralei Patriarhale (sâmbătă, 21 mai 2022);
alegerea de către Sfântul Sinod, în data de 5 iulie 2022, a Preasfințitului Părinte Ieronim în demnitatea de Episcop al Daciei Felix;
lansarea volumului „Holding fast to the Mystery of the Faith. Festschrift for Patriarch Daniel of the Romanian Orthodox Church”, realizat sub coordonarea PC. Pr. Conf. Sorin Şelaru şi a Dlui. Prof. Daniel Munteanu și dedicat aniversării a 70 de ani de viaţă ai Preafericitului Părinte Patriarh Daniel (Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei, joi, 29 septembrie 2022);
lansarea albumului „Slujind unitatea Duhului întru legătura păcii. 15 ani de patriarhat ai Preafericitului Părinte Daniel al României”, publicat la Editura BASILICA a Patriarhiei Române, cu prilejul aniversării a 15 ani de slujire a Preafericitului Părinte Daniel în demnitatea de Patriarh al României (Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, vineri, 30 septembrie 2022);
efectuarea unei vizite canonice în Arhiepiscopia Alba Iuliei de către Patriarhul României unde a participat la evenimentele dedicate celebrării Centenarului Încoronării Suveranilor României Mari, Regele Ferdinand și Regina Maria. Cu acest prilej, a săvârșit slujba de Te Deum pe scena special amenajată în fața Catedralei Reîntregirii și Încoronării din Alba Iulia şi a participat la ceremonia de dezvelire a plăcii aniversare, așezată pe peretele vestic al clopotniței Catedralei din Alba Iulia (14-15 octombrie 2022);
aducerea moaștelor Sfântului Ierarh Grigorie Palama şi a icoanei cu Sfinţii familiei sale, din Mitropolia de Veria (Grecia), la sărbătoarea Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor (Catedrala Patriarhală, 22-28 octombrie 2022);
semnarea Protocolului de cooperare între Patriarhia Română şi Ministerul Sănătăţii, privind desfășurarea activităților de asistență religioasă creștin-ortodoxă în unitățile sanitare subordonate Ministerului Sănătății (Reședința Patriarhală, marți, 25 octombrie 2022).
Dintre hotărârile adoptate de Sfântul Sinod în sprijinul activității pastoral-liturgice,

amintim:

canonizarea Cuvioasei Teofana Basarab, cu zi de pomenire 28 octombrie;
canonizarea Ierarhului Martir Neofit Cretanul, Mitropolitul Țării Românești și înscrierea lui în calendarul Bisericii Ortodoxe Române, cu zi de pomenire 16 iunie;
înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române a sărbătorii Aducerea Moaștelor Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou la București, cu zi de pomenire 13 iulie, începând cu anul 2024;
aprobarea textului Rugăciunii pentru pace și a introducerii acestuia în Liturghier, Molitfelnic şi în Cărţile de rugăciune;
aprobarea și începerea proiectului editorial intitulat Sinaxarul Sinodal al Bisericii Ortodoxe Române, care va cuprinde 12 volume cu numele tuturor Sfinților din fiecare zi, cinstiți în Biserica Ortodoxă Română;
înscrierea în Sinaxarul Sinodal al Bisericii Ortodoxe Române a celor şase sfinți din familia Sfântului Ierarh Grigorie Palama, canonizați de Patriarhia Ecumenică în anul 2009, cu zi de pomenire 14 noiembrie;
aprobarea unor recomandări cu privire la săvârşirea slujbelor pentru eroi de către clerici și depunerea coroanelor de flori de către civili şi militari;
înfiinţarea unui nou program de studii universitare de licenţă, cu specializarea Comunicare audio-vizuală Multimedia, domeniul Cinematografie şi media, în cadrul Facultăţii de Teologie Ortodoxă a Universităţii „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, începând cu anul universitar 2023-2024;
înfiinţarea, la Chişinău, a unei extensii a Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din cadrul Universității „Alexandru I. Cuza”, Iaşi;
înfiinţarea Centrului de formare cultural-teologică şi catehetică „Sfântul Maxim Mărturisitorul”, în cadrul Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei;
aprobarea încheierii unui acord de cooperare academică între Facultatea de Teologie Ortodoxă „Episcop Dr. Vasile Coman”, Universitatea din Oradea, şi Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universităţii „Aristotel” din Atena;
aprobarea organizării Întâlnirii Internaţionale a Tineretului Ortodox, în anul 2023, la Timişoara;
lansarea proiectului Eco-inițiative în parohiile Bisericii Ortodoxe Române din România și Republica Moldova, care are ca scop inițierea unei educații de mediu și identificarea soluțiilor pentru creșterea responsabilității ecologice la nivelul Bisericii Ortodoxe Române atât în România, cât și în Republica Moldova;
aprobarea Statutului clericilor şi ierarhilor pensionari;
modificarea și completarea Metodologiei admiterii la studiile de doctorat în Teologie;
instituirea Ordinului patriarhal „Maica Domnului Rugătoarea” (Oranta), pentru ierarhi, clerici și mireni.

În anul 2022, a fost publicată ediția adnotată a textului Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, care a fost realizată la Cancelaria Sfântului Sinod, prin includerea în notele subliniare a hotărârilor sinodale și a prevederilor canonice.

În ceea ce privește participarea Patriarhului României la evenimente reprezentative pentru Biserica Ortodoxă Română, amintim:

participarea la vernisarea expoziţiei Tipografia Cărţilor Bisericeşti (1882-2022) – 140 de ani de activitate (Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, joi, 20 ianuarie 2022);
participarea la Adunarea Generală a Academiei Române, dedicată alegerii președintelui Academiei Române (marți, 5 aprilie 2022);
participarea la vernisarea expoziției Biblia călătoare și sfințitoare (Sala „Europa Christiana” a Palatului Patriarhiei, miercuri, 1 iunie 2022);
participarea la evenimentul de lansare a volumului intitulat „Istoria Bibliotecii Academiei Române 1867-1885” (Aula Academiei Române, joi, 6 octombrie 2022);
participarea la deschiderea Simpozionului Internaţional de Teologie „Importanța rugăciunii în viaţa eclesială şi personală a credincioşilor” (luni, 10 octombrie 2022);
participarea la Conferinţa Națională „Unitate Dogmatică şi Specific Național în Pictura Bisericească”, ediția a IX-a (Palatul Patriarhiei, luni, 14 noiembrie 2022);
participarea la Şedința solemnă comună a Camerei Deputaților și Senatului, consacrată sărbătorii de 1 Decembrie, Ziua Națională a României (Sala de Plen a Camerei Deputaților, luni, 28 noiembrie 2022);
participarea la recepţia oferită cu prilejul Zilei Naţionale a României de Domnul Klaus Werner Iohannis, Preşedintele României (Sala Unirii a Palatului Cotroceni, joi, 1 decembrie 2022).
În plan administrativ, au fost organizate: 4 şedinţe de lucru ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul cărora au fost discutate, adoptate și comunicate 75 hotărâri privind problemele examinate. În acest sens, la Cancelaria Sfântului Sinod au fost pregătite 47 temeiuri de Sinod și, în același context, s-a urmărit modul de redactare a celorlalte 28 referate de Sinod întocmite de către unele sectoare ale Administrației Patriarhale. De asemenea, a avut loc 1 şedinţă solemnă a Sfântului Sinod, 1 ședință de lucru a Sinodului Permanent, 1 ședință de lucru a Consiliului Național Bisericesc, 1 ședință de lucru a Adunării Naționale Bisericești şi 1 ședința de constituire a noii Adunări Naționale Bisericești pentru perioada 2022-2026.

Prin activitatea Cabinetului Patriarhal, au fost organizate 45 ședințe de lucru ale Permanenței Consiliului Național Bisericesc şi 3 ședințe de lucru comune ale

Permanenței Consiliului Național Bisericesc și Permanenței Consiliului eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, precum și redactarea proceselor-verbale ale acestor ședințe. De asemenea, Cabinetul Patriarhal a asigurat pregătirea și consemnarea diplomelor, ordinelor şi distincțiilor (1.469), precum şi a rangurilor onorifice (61), oferite de către Patriarhul României în anul 2022. Totodată, la Reședința Patriarhală au fost realizate lucrări de renovare, modernizare şi dotare a unor spații.

II. ACTIVITATEA CULTURAL-MISIONARĂ

A. Activități bisericeşti externe:

Prin Sectorul Relații bisericeşti, interreligioase şi Comunități bisericeşti externe, Patriarhia Română a cultivat și promovat legăturile frățești, în special, cu celelalte Biserici Ortodoxe surori, precum şi cu celelalte Biserici creştine şi culte religioase.

Prin toate aceste activități, Biserica Ortodoxă Română a rămas fidelă misiunii sale de transmitere a învățăturii Domnului nostru Iisus Hristos în viața cotidiană și a continuat să afirme necesitatea păstrării unității și a comuniunii interortodoxe, chiar și în condițiile atât de dificile generate de războiul din apropierea granițelor României. Totodată, Patriarhia Română a continuat să promoveze valorile Ortodoxiei româneşti în dialogul intercreştin şi interreligios, fiind un reper recunoscut în plan european de jertfelnicie prin sprijinul consistent, spiritual și material, acordat zecilor de mii de refugiați din Ucraina.

Dintre activitățile Bisericii Ortodoxe Române pe plan extern, raportate prin Sectorul relații bisericești şi interreligioase, amintim: participarea unei delegații a Patriarhiei Române la evenimentul intitulat „Luptând împotriva pandemiilor prin experiența credinței”, organizat de Centrul pentru Știință și Religie „Ian Ramsey”, din cadrul Universității Oxford, Marea Britanie (25 martie 2022); participarea la a 5-a întrunire Halki pe teme de ecologie, din perspectivă teologică, economică, globală, educațională și ecumenică, Istanbul (8-11 iunie 2022); participarea la cea de-a XXVIII-a întrunire a Congresului Științific Internațional „Apostolul Pavel și administrarea crizelor”, Veria, (26-29 iunie 2022); participarea la evenimentul inaugural al zonei de dezvoltare a locului Botezului, Iordania (7 decembrie 2022);

În afara frontierelor actuale ale României, Patriarhia Română are în jurisdicția sa patru arhiepiscopii şi nouă episcopii, arhiepiscopiile fiind și centre mitropolitane. În aceste eparhii există, la finalul anului 2022, un total de 1.483 parohii și filii, față de 1.472 parohii şi filii la finalul anului 2021, 71 așezăminte monahale ortodoxe româneşti, față de 67 la finele anului 2021, deservite de 1.379 clerici români, față de 1.311 clerici români la finele anului 2021.

De remarcat faptul că, în aceste parohii şi comunităţi ortodoxe româneşti, în cursul anului 2022 au fost oficiate: 25.282 botezuri, față de 24.643 botezuri, în anul 2021; 5.758 cununii, față de 3.605 cununii, în anul 2021; 3.692 înmormântări, față de 2.734 înmormântări, în anul 2021; 721 primiri la Ortodoxie, față de 433 primiri la Ortodoxie, în anul 2021; 34 reveniri la Ortodoxie, față de 27 reveniri la Ortodoxie, în anul 2021.

B. Activităţi educaţionale:

În plan teologic-educațional, în anul 2022, menționăm organizarea următoarelor evenimente cu caracter național: Concursul Naţional „Icoana ortodoxă – lumina credinței”, ediția a XI-a (10 ianuarie-21 mai 2022); Concursul Național Catehetic „Rugăciunea în viaţa mea” (15 noiembrie 2021-21 mai 2022); Congresul Naţional Catehetic „Hristos împărtășit copiilor”, ediţia a XV-a (Mănăstirea Caraiman, 4-7 octombrie 2022); Festivalul-Concurs Național de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul!”, ediția a XIV-a (7 iulie-27 octombrie 2022); Simpozionul Internațional de Teologie „Importanța rugăciunii în viaţa eclesială și personală a credincioșilor” (9-13 octombrie 2022, Palatul Patriarhiei din București).

În anul 2022, a continuat derularea Programului Naţional Catehetic „Hristos împărtăşit copiilor”, prin organizarea la nivelul eparhiilor a 990 centre catehetice parohiale şi prin specializarea de formatori.

De asemenea, a continuat desfășurarea Proiectului educațional „Alege Şcoala!”, ediţiile a VIII-a, a IX-a şi a X-a. Finanțate de Uniunea Europeană, prin Programul Operaţional „Capital Uman”, aceste trei ediții ale Proiectului „Alege Școala!” se desfășoară în cadrul Programului pilot de stimulare a participării la educaţie a copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate. Cu o valoare de 14.310.000 lei (aproximativ 3.000.000 euro), aceste proiecte se implementează de Patriarhia Română, în parteneriat cu Mitropolia Moldovei şi Bucovinei (două proiecte), respectiv Fundaţia World Vision România (un proiect). Proiectul educaţional „Alege Şcoala!” a ajuns la cea de-a zecea ediție şi însumează o valoare totală a finanţării de aproximativ 20.000.000 euro.

În anul şcolar 2022-2023, predau disciplina Religie 6.200 profesori, dintre care 4.468 titulari, 195 titulari de altă specialitate, care au în completarea normei ore de Religie și 1.537 suplinitori; 1.178 sunt clerici, 4.909 laici cu studii teologice şi 113 laici cu alte studii. Dintre profesorii de Religie, 568 sunt debutanți, 1.111 au obţinut definitivarea în învăţământ, 1.315 gradul didactic II, 2.978 gradul didactic I, iar 228 au doctoratul în teologie. În inspectoratele școlare județene, şi-au desfăşurat activitatea specifică 42 inspectori de specialitate, dintre care 40 cu studii teologice şi 2 cu alte studii.

În cuprinsul Patriarhiei Române funcţionează 25 Seminarii teologice liceale, cu diferite specializări – Teologie ortodoxă, Teologie patrimoniu cultural, Ghid turism religios, Muzică bisericească, Filologie, Ştiinţele naturii, Ştiinţe sociale, 1 colegiu ortodox, 9 licee teologice ortodoxe şi 1 liceu tehnologic, având clase de teologie. În anul şcolar 2021-2022, au fost școlarizați 4.064 elevi la nivel liceal; dintre cei 936 elevi în clasa a XII-a, 685 au obţinut diplomă de bacalaureat. În unităţile de învăţământ teologic preuniversitar, au fost şcolarizaţi 86 elevi din afara graniţelor ţării, 70 provenind din Republica Moldova, 10 din Ucraina, 3 din Serbia, 1 din Spania şi 2 din Canada. În anul şcolar 2022-2023, au fost înscrişi în clasa a IX-a 1.052 elevi, iar pentru anul şcolar 2023-2024 au fost solicitate 1.160 locuri.

În şcolile teologice preuniversitare îşi desfăşoară activitatea didactică 1.061 profesori; dintre aceştia, 648 sunt titulari, 413 sunt suplinitori, iar 111 dintre profesori sunt doctori în teologie. În anul şcolar 2021-2022, Centrele eparhiale ale Bisericii Ortodoxe Române au alocat sprijin financiar acestor şcoli în valoare totală de 7.593.739 lei.

În Patriarhia Română funcţionează 11 Facultăţi de teologie (Bucureşti, Iaşi, Sibiu, Craiova, Cluj, Constanţa, Târgovişte, Piteşti, Alba Iulia, Arad şi Oradea) şi 3 departamente de teologie, incluse în cadrul altor facultăţi (Timişoara, Galaţi şi Baia

Mare).

În anul universitar 2021-2022, au fost şcolarizaţi 4.279 studenţi. În anul 2022 au absolvit 918 studenţi, iar în anul universitar 2022-2023 s-au înscris 1.281 studenţi. În cadrul specializării Teologie Pastorală au fost şcolarizaţi 3.081 studenţi, iar 596 absolvenţi au obţinut Diplomă de licenţă. În anul universitar 2021-2022, au fost 1.682 masteranzi, dintre care 737 absolvenţi, iar în anul universitar 2022-2023 s-au înscris 895 masteranzi. Studiile de Doctorat se organizează în 8 centre universitare, fiind înscriși în prezent 560 doctoranzi, dintre care 96 au fost admiși în anul universitar 2022-2023 (anul I). În anul universitar 2021-2022, 56 doctoranzi au obţinut titlul de Doctor în Teologie. În anul universitar 2021-2022, 373 cadre didactice au activat în cadrul învăţământului teologic superior, dintre care 76 profesori, 93 conferenţiari, 153 lectori şi 51 asistenţi.

În anul universitar 2021-2022, s-au înscris la studii în diferite instituţii de învăţământ din străinătate 74 teologi ortodocşi români. În prezent, sunt înscrişi la facultăţile din Patriarhia Română 108 cetăţeni străini (printre care şi etnici români, 59 din Republica Moldova), atât la studii universitare, cât şi postuniversitare.

În Patriarhia Română, cu binecuvântarea Sfântului Sinod, există 2 asociaţii de tineri: Asociaţia Studenţilor Creştin-Ortodocşi Români (ASCOR) şi Liga Tinerilor Creştin-Ortodocşi Români (LTCOR). De asemenea, există 108 asociaţii şi ONG-uri de tineret, care îşi desfăşoară activitatea în eparhii, cu binecuvântarea Chiriarhului şi 655 grupuri de tineri, care desfăşoară activităţi de voluntariat, catehetice, studiu biblic. Centrele eparhiale, prin departamentele de tineret, au iniţiat 223 proiecte, cu scopul apropierii tinerilor de Biserică.

C. Activităţi culturale şi misionare:

În prezent, în Patriarhia Română funcționează 324 unități cu activitate în domeniul patrimoniului bisericesc mobil, respectiv 197 muzee și colecții muzeale, 109 centre pentru ocrotirea patrimoniului și 18 laboratoare de restaurare a patrimoniului eclezial.

Pe parcursul anului 2022, Comisia de Pictură Bisericească a fost convocată pentru 10 ședințe de lucru și pentru 142 solicitări în regim de urgență, fiind analizate 886 spețe și formulate 3.824 referințe. Totodată, membrii Comisiei de Pictură Bisericească s-au deplasat în 22 delegații și au efectuat 4 inspecții la șantiere din țară, în scopul îndreptării omisiunilor sesizate în obținerea avizelor regulamentare.

În anul 2022, au fost organizate 2 sesiuni de examene pentru specialiștii în pictură bisericească, în cadrul cărora au promovat 9 ucenici la treapta de stagiatură și 8

stagiari la treapta de pictori bisericești. De asemenea, au mai primit autorizație cu drept de lucru pe patrimoniu bisericesc 2 pictori iconari, 3 restauratori și 1 sculptor.

Ziarul Lumina, în prezent singurul cotidian ortodox din lume, a promovat proiectele catehetice, cultural-educaționale și social-filantropice desfășurate în eparhiile, parohiile și mănăstirile din ţară şi din afara României, prin selecții de știri şi materiale jurnalistice adecvate. În luna februarie 2022, Ziarul Lumina a ajuns la ediţia cu numărul 5.000, moment marcat de publicarea unui număr festiv. Împreună cu săptămânalul Lumina de Duminică şi revista de informaţie bisericească Vestitorul Ortodoxiei, cotidianul Ziarul Lumina continuă activitatea de slujire mediatică a Bisericii în societate, prin ediţiile tipărite şi proiecţiile acestora în mediul digital. Cu un tiraj lunar mediu difuzat de 22.500 exemplare, Ziarul Lumina se menţine în primele locuri din categoria cotidienelor naţionale, regionale şi locale care se tipăresc în prezent în România.

În anul 2022, Radio TRINITAS și-a extins rețeaua de frecvențe terestre la 56. În urma concursului organizat de Consiliul Național al Audiovizualului, a fost câștigată frecvența Drobeta Turnu Severin – 97,90 MHz. Tot cu aprobarea Consiliul Național al Audiovizualului, au fost preluate frecvențele Cernavodă – 97,10 MHz și Mangalia – 98,90 MHz. Au fost prelungite licențele audiovizuale pentru 11 frecvențe de emisie, din rețeaua națională. În 2022, Radio TRINITAS a solicitat și obținut de la ANCOM (Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații) mărirea puterii de emisie pentru 18 stații, în vederea extinderii ariei de acoperire.

TRINITAS TV a realizat 12 filme documentare, unele dedicate Anului omagial și comemorativ 2022, altele dedicate așezămintelor monahale, unor mari duhovnici și sfinți, iar câteva dedicate unor personalități și momente aniversare din lumea culturală. În contextul războiului din Ucraina, reporterii și realizatorii TRINITAS TV au fost prezenți în toate punctele de frontieră prin care cetățenii ucraineni au fost primiți în România, unde au realizat știri și reportaje prin care a fost evidențiat sprijinul prompt acordat refugiaților de către Biserica Ortodoxă Română. Tot în scopul ajutorării victimelor conflictului armat ruso-ucrainean, a fost realizat un promo pentru platforma ajutăcubucurie.ro, relansată de Patriarhia Română și Federația Filantropia. În anul 2022, la „Gala Premiilor Radar de Media”, Televiziunea Patriarhiei Române a primit Distincția de excelență pentru producțiile și proiectele cu cel mai mare conținut valoric din România.

Agenția de Știri BASILICA a acordat atenție sporită calității materialelor publicate, colaborării cu centrele eparhiale și relevanței pentru presa laică națională și internațională. Conținutul publicat pe site-ul basilica.ro al Agenţiei de Ştiri BASILICA s-a menținut la peste 4.000 articole în limba română, dintre care aproximativ 700

au fost traduse în limba engleză. Știrile de pe site-ul basilica.ro au fost preluate de multiple site-uri de știri naționale și internaționale cu vizibilitate mai mare, ceea ce a favorizat transmiterea informațiilor despre Biserica Ortodoxă Română pentru un public mult mai numeros decât indică statisticile site-ului basilica.ro.

Biroul de Presă şi Relații Publice al Patriarhiei Române a adus la cunoștința opiniei publice, prin comunicate de presă, precizări și intervenții mediatice ale reprezentanților săi, atât tematica și manifestările Anului Omagial și Comemorativ 2022 în Patriarhia Română, cât și poziționarea și mesajele instituționale care s-au impus în contextul vieții sociale și bisericești. Biroul de Presă a comunicat poziționarea firească, în spiritul Evangheliei, a Patriarhiei Române față de un război de agresiune care a tulburat profund Europa, precum și acțiunile umanitare ale Bisericii Ortodoxe Române în favoarea refugiaților din Ucraina și comunității românești din această țară grav afectată de război. Pe tot parcursul anului 2022, Biroul de Presă al Patriarhiei Române a cooperat punctual cu departamentele de comunicare ale eparhiilor în formularea unor poziții oficiale, prilejuite de subiecte sensibile apărute în presa locală și centrală și s-a implicat în comunicarea din spațiul mediatic atât prin componentele Centrului de Presă BASILICA, cât și în cadrele oficiale ale presei laice, transmițând și explicând poziția oficială a Bisericii față de probleme majore ale societății românești.

Pentru Institutul Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (Edituri și Tipografii), din punct de vedere statistic, anul 2022 se prezintă astfel: au fost tipărite 261 titluri de carte și revistă, dintre care 92 titluri inedite publicate de Editurile Patriarhiei Române (Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Editura BASILICA și Editura TRINITAS) și anume: 39 titluri noi de Carte teologică; 19 titluri noi de Carte de cult și muzicală; 9 titluri noi de Carte patristică; 3 titluri noi de Carte pentru copii şi tineret; 22 numere (fascicole) noi din revistele centrale bisericeşti. În total, Tipografiile Patriarhiei Române (Tipografia Cărților Bisericești și Imprimeria PHAROS) au tipărit, împreună, 447.400 exemplare carte și revistă în format broșat și legat (226.608 ex. carte şi 220.792 ex. reviste). Au mai fost realizate: 81.574 ex. Biblii (în diferite formate); 40.059 ex. Noul Testament cu Psalmii; 23.782 ex. broşuri, cataloage, ghiduri şi pliante; 451.841 ex. cărţi de rugăciuni, acatiste şi prohoade; 51.300 ex. pastorale; 4.760 ex. felicitări; 1.085.662 ex. calendare (tip foaie, agendă, de birou, de perete cu spiră, cu însemnări) și 376.273 ex. icoane (de diverse dimensiuni). Totodată, au fost tipărite: Ziarul Lumina, cotidianul Patriarhiei Române și săptămânalul Lumina de Duminică, 362.048 ex. lucrări pentru terți, precum și o serie de lucrări de legătorie manuală (reparaţii şi restaurare carte, confecţionat cutii, mape, etu etc.).

Atelierele Institutului Biblic au confecționat, în anul 2022, mai multe obiecte de cult și veșminte liturgice, dintre care menționăm: 4 racle din argint de dimensiuni mari și medii, realizate pentru Mănăstirea Negru-Vodă, Argeș (moaștele Sfântului Cuvios Ioanichie de la Muscel), Mănăstirea Putna, Suceava (moaștele Sfântului Ierarh Iacob Putneanul), Mănăstirea Nechit, Neamț (fragment din moaștele Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu) și Parohia Militari I, București (moaștele Sfântului Ierarh Grigorie Teologul); medalia omagială şi comemorativă dedicată anului 2022 (în colaborare cu Monetăria Statului) – 500 bucăți; Ordinul patriarhal „Maica Domnului Rugătoarea (Oranta)”: 65 bucăți pentru ierarhi, 55 bucăți pentru clerici şi 65 bucăți pentru mireni.

În anul 2022, Sectorul Pelerinaje al Patriarhiei Române a organizat 142 pelerinaje externe, pentru 5.622 pelerini, și 217 pelerinaje interne, pentru 9.923 pelerini.

Sectorul Monumente şi Construcții Bisericeşti al Patriarhiei Române a continuat lucrările pentru finalizarea Catedralei Naţionale. Dintre aceste lucrări, amintim: realizarea căilor de acces din Catedrală în sălile polivalente nord și sud de la cota -11,00 m; montarea șarpantei și învelitorii din tablă la cota +45,00 m pe laturile vest, sud și est; montarea decorațiunilor și ancadramentelor din piatră la ferestrele exterioare ale altarului; realizarea picturii interioare, în tehnica mozaic, a arcului triumfal din fața catapetesmei; lucrări la accesul pe latura de vest în incinta ansamblului arhitectural Catedrala Națională, format din două porticuri arcuite și două cupolete la intrarea principală; placarea cu piatră a stâlpilor de la pridvoarele nord și sud; realizarea branșamentului la apă și a racordurilor la canalizarea publică.

Centrul de Conferințe al Palatului Patriarhiei a găzduit, în anul 2022, 147 evenimente, organizate de Biserica Ortodoxă Română sau de instituții și societăți comerciale din țară sau străinătate, și a înregistrat peste 25.000 vizitatori, turiști și pelerini din circa 20 țări de pe toate continentele lumii, reflectând un interes deosebit față de acest obiectiv istoric, cultural și turistic.

Activitatea Sectorului Stavropighii Patriarhale şi Centre Sociale a continuat la subunitățile aflate în subordine, astfel:

La Centrul Social Cultural „Sfântul Apostol Andrei” au fost efectuate lucrări de amenajare a Cofetăriei „Axios” și a Salonului „Pelerinul”. A fost finalizat proiectul de recompartimentare şi de modernizare a spațiilor disponibile de 500 mp de la parterul și mezaninul blocului P5B, început în anul 2021.

A continuat amplul proiect de modernizare, care se desfășoară gradual, în incinta Centrului Cultural-Misionar „Familia” – Pantelimon, prin realizarea proiectului de

recompartimentare și amenajări interioare, consolidare, mansardare, intervenții fațadă, șarpantă și învelitoare, pentru corpurile A și B din incinta Centrului „Familia”. De asemenea, au fost efectuate lucrări de relocare a două centrale termice și a echipamentelor de încălzire și de stocare a apei calde mai aproape de Corpul B „Pelerinul” (pe care îl deservesc).

Centrul Social-Pastoral „Sfânta Maria” – Techirghiol a derulat și în anul 2022 contractul de colaborare cu CNAS Constanţa. Au fost cazate 2.500 persoane, mai mult cu 31,58% față de anul 2021 (1.900 persoane) și au beneficiat de tratament, la Baza de Odihnă şi Tratament „Sfântul Pantelimon”, 3.602 persoane, înregistrându-se o creștere a numărului de persoane cu 59,95 % față de anul 2021 (2.252 persoane). Numărul persoanelor care au beneficiat de tratament în anul 2022 este mai mare decât numărul persoanelor cazate, deoarece pentru tratament vin și persoane cazate în afara Centrului „Sfânta Maria” – Techirghiol.

La Centrul Social-Cultural „Miron Patriarhul” – Dragoslavele, cu sprijinul Secretariatului de Stat pentru Culte, al Consiliului Județean Argeş, precum și cu fonduri proprii, a continuat proiectul de modernizare a mansardei de la vila 2 (Casa Egumenească).

III. ACTIVITATEA SOCIAL-FILANTROPICĂ

În lucrarea social-filantropică și medicală desfăşurată la nivelul centrelor eparhiale ale Bisericii Ortodoxe Române și a ONG-urilor care funcționează cu binecuvântarea acestora, în anul 2022, au participat 23.729 persoane, după cum urmează: 29 consilieri eparhiali, 33 inspectori de specialitate și eparhiali, 530 asistenți sociali, 2.177 personal cu diverse specializări (cadre didactice, cadre medicale, juriști, psihologi, personal administrativ), 20.960 voluntari.

În anul 2022, Biserica Ortodoxă Română a desfășurat o bogată activitate social-filantropică şi medicală prin 767 instituții și servicii sociale, având în derulare 1.243 proiecte și programe sociale, din care: 983 finanțate din fonduri proprii, 84 cu finanțare externă, 41 cu finanţare publică, şi 135 cu finanţare mixtă.

În acest sens, diagrama așezămintelor social-filantropice, în anul 2022, este următoarea: 61 birouri de asistență socială, 120 cantine sociale și programe masa la domiciliu, 118 centre de zi pentru copii, 27 centre de zi pentru vârstnici, 6 centre de zi pentru persoane cu dizabilități, 52 centre rezidențiale pentru copii, 53 centre rezidențiale pentru vârstnici, 3 centre rezidențiale pentru persoane cu dizabilități, 30 servicii de îngrijire la domiciliu, 33 instituții ce oferă servicii medicale și de recuperare, 21 servicii de îngrijiri socio-medicale la domiciliu, 54 servicii

educaționale (tip afterschool, remedial, prevenție abandon școlar, postliceal etc.), 117 centre de informare, de consiliere, de sprijin și comunitare, 21 locuințe protejate, 13 centre de urgență (persoane fără adăpost, victime violență, victime trafic de persoane), 26 campusuri de tabără și 12 cu alt specific.

În așezămintele social-filantropice, amintite mai sus, au primit asistență 199.140 beneficiari, după cum urmează: a) 73.577 copii din aşezămintele sociale ale Bisericii, dar mai ales din familii sărace şi fără posibilităţi de întreţinere, sau cu părinţii aflaţi la muncă în alte ţări; b) 6.204 persoane cu dizabilităţi, cu deficienţe de vorbire, vedere şi auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependenţe; c) 66.829 persoane vârstnice din aşezămintele de protecţie socială bisericeşti, din centrele sociale de tranzit şi adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonaţi de familie şi care prezentau grave probleme de sănătate; d) 51.685 şomeri, adulți în dificultate, victime ale traficului de persoane, victime ale violenței familiale, deţinuţi eliberaţi, victime ale calamităților naturale; e) 845 persoane fără adăpost.

Asistenţa religioasă în unităţile militare, penitenciare, spitale şi aşezăminte de ocrotire socială este asigurată de 464 preoţi, dintre care: 20 în unități ale Ministerului Afacerilor Interne, 88 în unităţi militare, 36 în sistemul penitenciar şi 320 în spitale și aşezăminte de ocrotire socială de stat. În toate unităţile menţionate mai sus, există în prezent 408 biserici şi capele sfințite, precum și alte spații special amenajate, iar 28 de lăcașuri se află în diferite stadii de construcție şi amenajare.

Voluntarii Paraclisului Catedralei Mântuirii Neamului au derulat 2 programe social-filantropice, respectiv: Programul „Implică-te! Împreună reușim mai mult!”, prin care au fost realizate 63 activități în beneficiul a peste 500 familii pentru prevenirea excluziunii sociale și Programul „Ajutor pentru elevi” destinat reducerii abandonului școlar, având peste 100 beneficiari.

În ceea ce privește Caravana medicală „Sănătate pentru sate”, voluntarii Paraclisului Catedralei Mântuirii Neamului au realizat 15 acțiuni, având 1.716 beneficiari. Prin acest program, în perioada 2015-2022 au fost efectuate 88 deplasări, având 11.000 beneficiari, iar prin componenta de prevenție și educație pentru sănătate, au fost realizate 72 deplasări, având aproximativ 16.000 beneficiari.

În campaniile de donare sânge, derulate în cuprinsul Patriarhiei Române, au participat 12.405 persoane, înregistrându-se 5.818 litri de sânge.

La finalul anului 2022, au fost semnate de către Patriarhia Română: Protocolul de colaborare cu Ministerul Sănătăţii privind desfășurarea activităților de asistență religioasă creștin-ortodoxă în unitățile sanitare subordonate Ministerului Sănătății și Acordul-cadru cu Asociația „Salute Donna” a Institutului Național de Tumori din Milano, Italia. Acest acord-cadru a fost realizat ca urmare a parteneriatului dintre Patriarhia Română şi Institutul Oncologic „Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu” din București.

Programul „Masa Bucuriei” se desfășoară în continuare la nivel național, în Patriarhia Română, în parteneriat cu magazinele Selgros Cash&Carry și constă în donarea săptămânală de bunuri alimentare şi igienico-sanitare pentru centrele sociale; valoarea bunurilor donate în anul 2022 este de 766.673 euro.

În activitățile de ajutorare a refugiaților din Ucraina au participat aproximativ 7.600 persoane, reprezentând personalul unităților de cult din Patriarhia Română și voluntari. În punctele de frontieră cu flux mare de refugiați ucraineni, asistența a fost asigurată non-stop de echipe ale Bisericii Ortodoxe Române care au lucrat în ture de câte 8 ore.

Sprijinul acordat direct de eparhiile Bisericii Ortodoxe Române refugiaților din Ucraina a însumat 3.400.656 euro, constând în bani și produse (hrană caldă, produse alimentare, hrană bebeluși, produse igienico-sanitare, medicamente, pături, articole îmbrăcăminte, jucării etc.). La acesta se adaugă: 126.341 servicii de traducere; 92.199 servicii de consiliere și orientare; 24.955 servicii medicale; 8.583 servicii educaționale, precum și sprijin logistic, constând în spații de adăpost (cort/containere etc.) și transport.

În ceea ce privește cazarea refugiaţilor ucraineni, numărul locurilor de cazare identificate a fost de 18.509, dintre care 75% cu servicii de masă incluse, numărul celor cazați fiind de 13.231 persoane. Evidențiem, în mod deosebit, deschiderea și rapiditatea cu care s-au organizat mănăstirile, parohiile, centrele sociale, precum și credincioșii creştin-ortodocşi români pentru a găzdui refugiații, în multe cazuri, familiile refugiate având copii mici.

O altă componentă importantă de intervenție pentru ajutorarea refugiaţilor ucraineni a fost organizarea de transporturi umanitare: 446 transporturi pe teritoriul României, în valoare totală de 1.360.304 euro; 142 transporturi în Ucraina, în valoare totală de 2.172.816 euro; 38 transporturi în Republica Moldova, în valoare totală de 412.112 euro.

La acestea se adaugă suma de 275.004 euro din colectele realizate în cuprinsul

Patriarhiei Române, care a fost direcționată către eparhiile din zona de frontieră a României cu Ucraina sau către proiectele de intervenție derulate cu asociații partenere.

Totodată, Federaţia Filantropia și organizațiile membre, prin diferite proiecte derulate, şi în parteneriat cu International Orthodox Christian Charities (IOCC), au acordat sprijin umanitar persoanelor refugiate din Ucraina în valoare totală de 5.322.436 lei.

Astfel, în anul 2022, eparhiile Bisericii Ortodoxe Române și Federația Filantropia au oferit un sprijin cuantificabil în suma de 42.904.050 lei (aproximativ 8,7 milioane de euro) în beneficiul persoanelor afectate de războiul din Ucraina. Iar pentru a veni în sprijinul răniților de război din Ucraina, au fost organizate, în Patriarhia Română, campanii de donare sânge, la care au participat 3.198 persoane.

În concluzie, în anul 2022, pentru susținerea activității filantropice, eparhiile Bisericii Ortodoxe Române au acordat ajutoare financiare directe în valoare de 45.143.331,39 lei şi ajutoare materiale în valoare estimată de 96.782.983,35 lei, iar pentru susținerea activității de asistență socială au cheltuit 155.095.410,6 lei.

Pentru susţinerea întregii activităţi de asistență socială și filantropică, în anul 2022, la nivelul întregii Patriarhii Române, s-a cheltuit suma de 297.021.725,3 lei, iar pentru sprijinirea refugiaților din Ucraina suma de 42.904.050 lei, ceea ce reprezintă un total de 339.925.775,3 lei, adică aproximativ 69.000.000 euro (68.929.489 euro, la cursul valutar mediu din anul 2022: 1 euro=4,9315 lei).

În această sumă nu sunt cuprinse cheltuielile privind o mulțime de activități caritabile ale parohiilor şi mănăstirilor în favoarea bolnavilor, bătrânilor, copiilor și săracilor, care nu au fost cuantificate financiar şi, ca atare, nici raportate sistematic centrelor eparhiale.

În contextul crizelor actuale, generate de urmările pandemiei de Covid-19 şi de războiul din Ucraina, suntem chemați să unim şi mai mult slujirea liturgică cu activitatea socială, culturală şi pastorală şi să înmulțim rugăciunea către Dumnezeu ca să înceteze războiul şi să fie pace.

La finalul acestui raport sintetic al activităților Bisericii Ortodoxe Române în anul 2022, dorim să apreciem în mod deosebit eforturile spirituale şi materiale ale tuturor celor care au lucrat direct sau au sprijinit Biserica Ortodoxă Română în lucrarea ei misionară, culturală şi social-filantropică.

Exprimăm recunoștință şi prețuire faţă de toţi cei care ajută Biserica noastră: clerici

şi credincioși mireni, autorități centrale şi locale, sponsori şi voluntari.

Ne rugăm lui Dumnezeu să le dăruiască tuturor sănătate şi mântuire, ajutor şi bucurie în viață!

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro